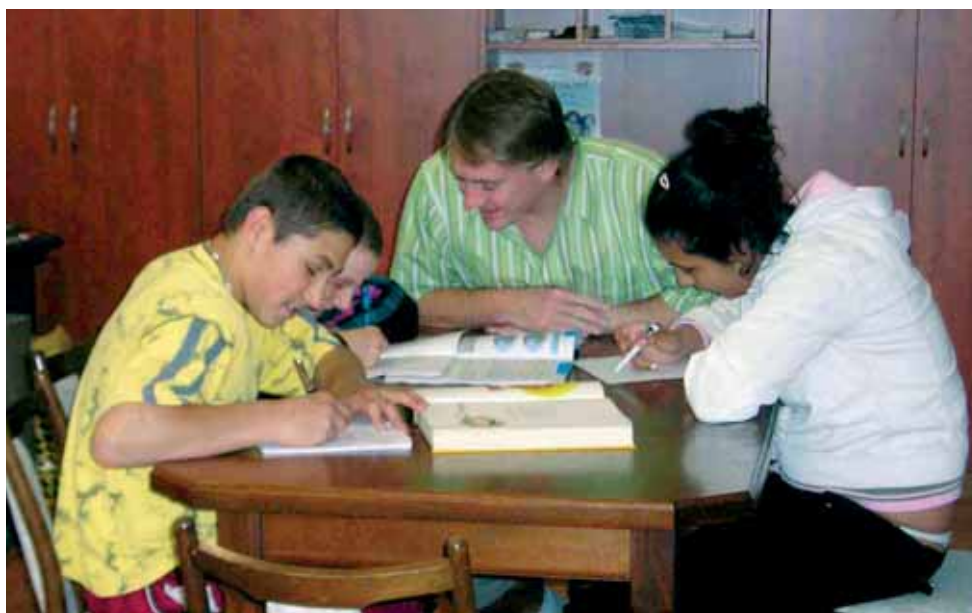

NAJDI SVŮJ SMĚR

3 X 3 OTÁZEK A ODPOVĚDÍ

František Mařík

expert a pedagog v dětském domově

Pravidelná rubrika 3x3 je bránou do každého čísla našeho bulletinu. Tentokrát máme tu čest Vám představit jednoho z našich expertů – pedagogů. Zajímavá je skutečnost, že jako úspěšný absolvent výběrového řízení na místo experta v dětském domově Kašperské Hory, v tomto domově i vyrostl. Tato jeho zkušenost je výjimečná a neocenitelná v jeho práci pro projekt. František kromě pedagogické práce v DD funguje částečně i jako tzv. case manager, kdy pomáhá některým starším dětem, které již z DD odešly do života.

S radostí vám ho představujeme.

Františku, vy jste v DD Kašperské Hory vyrůstal, jaký se rozdíl v DD dnes a v době, kdy jste do něho přicházel?

Co se týká porovnání těchto dvou období, tak jsou markantně odlišná. Do DD jsem přišel v listopadu 1985. V každé rodinné skupině bylo až 14 dětí ve věku od 3 do 18 let. To znamená, že v té době bylo v našem DD přibližně 84 dětí. Všichni jsme chodili převážně stejně oblečení, jelikož v této době jsme moc na výběr neměli. Po převratu v listopadu 1989 se situace v DD začala pomalu zlepšovat. Začínali se na obzoru objevovat zcela nové možnosti. Díky sponzorům se začalo více cestovat a to převážně na pobyty do zahraničí k moři. Další velké změny se staly na postech vedení DD a pedagogického personálu. Z mého pohledu to byl jeden z nejdůležitějších kroků, aby se situace v DD jednoznačně i nadále zlepšovala. Dnes mají děti ve všech skupinách moderní vybavení potřebné k běžnému životu ve skupině (např.: pračka, lednice, mikrovlnná trouba, barevná televize, video a DVD přehrávač, apod.). V posledních letech došlo k opravám a

rekonstrukci prostor uvnitř DD (např.: kuchyně a jídelna, toalety, chodby apod.). Došlo ke změně maximálního počtu dětí ze 14 na 8 dětí v jedné rodinné skupině. Dříve se vychovatelé oslovovali tetami a strejdy, dnes děti v převážné většině tyto vychovatele oslovují křestními jmény. Z mého pohledu tento fakt hodnotím velice kladně, jelikož je vztah mezi dítětem a pedagogickým personálem vřelejší a přátelštější. V dnešní době mají všechny děti mnohem více možností než tomu bylo dříve a to je dobře.

Proč jste se rozhodl pokračovat v DD jako pedagog projektu NIM „Najdi svůj směr“? Ne-lákalo Vás odejít sbírat zkušenosti jinač?

To proto, že jsem skoro od malinka vyrůstal v DD Kašperské Hory na Šumavě a získal spousty dobrých přátel, věděl jsem, že odejít někam jinač bude pro mě hodně těžké. Šumavu jsem si zamiloval. Po nějakém čase jsem se dozvěděl o projektu „Najdi svůj směr“. Rozhodl jsem se, že to zkusím. Tušil jsem, že pokud mi to vyjde, mohl bych pracovat v DD Kašperské Hory, kde to velmi dobře znám, kde mám hodně přátel a kde se mi líbí.

KALENDÁRIUM

Červen

- od 1. 6. 2006 vešla v účinnost novela zákona o sociálně právní ochraně dětí. Blíže www.noviny-mpsv.cz
- zahájení natáčení krátkého dokumentárního filmu o průběhu projektu

Červen, červenec, srpen

- návštěvy dětských domovů zařazených v projektu

Srpen

- příprava zářijového školení pro experty
- 31. 8. – uzávěrka soutěže ČÍM CHCI BÝT pro děti z projektu

LETNÍ SOUTĚŽ „ČÍM CHCI BÝT“

Jedním z cílů projektu je podpora hledání profesního směru a schopnosti klientů uplatnit se na trhu práce. Na Den dětí jsme vyhlásili motivační soutěž pro klienty zařazené v projektu. Soutěž je tematicky zaměřená na jejich profesní cíle, sny a představy „co bych chtěl dělat, čím chci být. Smyslem účasti v soutěži není „vyhrát“, ale ujasnit si v daném momentě směr a osobní cíl.

Jde nám o to,

- aby se děti nad touto otázkou zamyslely a v danou chvíli si ujasnily směr
- jejich odpověď bude zároveň vodítkem a důležitou informací i pro nás

Pokud jde o techniku zpracování tématu, je naprosto libovolná, vše záleží na schopnosti a volbě klienta: text – libovolný žánr, výtvarné zpracování, trojrozměrné, filmové, fotografické, z přírodnin atd.

Jediné kritérium jsou tři věkové kategorie, podle nich se budou odvíjet i odměny. S těmi myslíme na všechny klienty. Především se budeme snažit zajistit možnosti stáží, exkursí apod.

Uzávěrka soutěže je 31. srpna 2006. O výsledcích Vás budeme informovat ve 3. čísle bulletinu. -mb-

Před tím než jsem se o tomto projektu dozvěděl, uvažoval jsem jít sbírat zkušenosti do ciziny, konkrétně do Irska. Bohužel z finančních důvodů jsem si to nemohl dovolit. A proto si této práce velice vážím.

V čem svoji práci obohatil fakt, že prostředí DD znáte i z druhé strany?

Jelikož jsem v DD vyrůstal, znám pocity těch dětí s kterými nyní v rámci projektu pracuji. Spolupráce s nimi je na velmi dobré úrovni, jelikož se s některými znám už z doby, kdy jsem byl ještě chovancem. Víím po čem tyto děti touží, co jim převážně chybí. Vzájemně se respektujeme a máme se rádi. Nejvíce se mi líbí, že mne neberou jako nějakého vychovatele, ale vědí, že jsem to co oni a prošel jsem si tím co ony.. Myslíím, že to převážnou většinu dětí posiluje a to mě velice těší. Osobně mám nádherný pocit, že jim prostřednictvím partnera NTM – OS Člověk hledá člověka mohu pomoci. -mb-

CÍLOVÉ SKUPINY V PROJEKTU POD LUPOU

Předškoláci

V prvním čísle bulletinu jsme vás stručně seznámili s obsahem projektu a hlavními cílovými skupinami dětí, které jsou do něj zapojeny. V tomto a dalších číslech se společně postupně podíváme podrobněji na jednotlivé cílové skupiny. Řekneme si, jaké děti do nich patří, jaké aktivity jsou s nimi realizovány a řadu dalších praktických podrobností.

Předškoláci

Dnes se zaměříme na nejmenší děti v projektu – na předškoláky. Každý z nás starších si patrně pamatujeme, jakým důležitým okamžikem v našem životě byl vstup do školy. A aby byla tato vzpomínka radostná, je důležité být na

tuto chvíli dobře připraven. Naši experti se proto intenzivně snaží pracovat s dětmi na tom, aby v budoucnu nároky školy zvládaly bez větších obtíží.

Při pravidelných setkáních experti spolu s dětmi rozvíjejí a procvičují většinu schopností a dovedností, které budou ve škole potřebovat. Komplexně sestavený program je orientován na rozvoj jemné motoriky, řeči, rozumových schopností i smyslového vnímání. To zní možná složitě. V praxi si ale naši experti s dětmi hrají, cvičí, malují nebo dělají jiné podobné činnosti tak, že je děti vnímají jako příjemně strávený čas. Dovolte mi parafrázi známého Komen-

ského hesla, která snad nejlépe vystihuje naši snahu – „Příprava na školu hrou!“.

Každý dětský domov si vybral z naší nabídky pouze ty aktivity a cílové skupiny, které odpovídali jeho složení dětí a momentálním potřebám. S předškoláky se pracuje v 9 domovech a celkově se jedná o 21 dětí. Podle dosavadních ohlasů z terénu se naše představy úspěšně naplňují. Děti se setkání účastní rády a začínají se projevovat i první náznaky pokroků a zlepšení. Držíme palce expertům i dětem!

Mgr. Hana Pazlarová

ZVYŠOVÁNÍ KVALIT PROJEKTU

Školení pro experty – pedagogy

Pravidelně pořádáme odborná školení pro experty v projekty. Naposledy v březnu 2006 v Praze.

Ve dnech 16. – 19. 3. 2006 proběhlo v Praze druhé školení expertů-poradců. Cílem školení je umožnit expertům a projektovému týmu vzájemné setkání a výměnu zkušeností s realizací projektu v jednotlivých partnerských DD. Dalším důležitým cílem je také prostřednictvím odborných přednášek dále zvyšovat znalosti expertů v oblastech úzce souvisejících s projektem. Témata přednášek jsou vybírána s ohledem na aktuální vzdělávací potřeby expertů. V rámci březnového školení byly po úvodním uvítacím bloku a stručném shrnutí novinek v souvislosti s administrací projektu expertům představeny dílčí výsledky vyhodnocení dat, která jsou v průběhu projektu o dětech shromažďována. Experti byli seznámeni s celkovým počtem dětí zařazených do projektu (cca 350), různými charakteristikami souboru (zařazení do cílových skupin, věková struktura, navštěvované školy, délka pobytu v DD, rodinná situace, apod.). Experti byli dále seznámeni i s poznatky zjištěnými o dětech, které již DD opustily.

V průběhu školení proběhly odborné přednášky na následující témata:

SPRÁVNÉ STUDIJNÍ NÁVYKY A DOVEDNOSTI – přednášku vedla Mgr. Renata Míková z Pedagogicko-psychologické poradny pro Prahu 2. Jejím obsahem bylo shrnutí základních studijních návyků, jejichž absence může způsobovat to, že dítě má problémy dostat nárokům školního vzdělávání.

SPECIFIKA VZDĚLÁVÁNÍ ROMSKÉHO ETNIKA – přednášku vedla Iveta Papé, externí spolupracovnice o.s. Nová škola. V dětských

Foto z jedné z pracovních skupin expertů v rámci školení

domovech tvoří poměrně velkou skupinu právě romské děti, jež jsou v mnoha ohledech (např. právě vzdělávání, uplatnění na trhu práce) specifické. V průběhu přednášky zazněly informace o historii Romů, jejich specifičích a doporučení jak s dětmi pracovat s ohledem na tato specifika.

SPECIFICKÉ PORUCHY UČENÍ A MOŽNOSTI JEJICH NÁPRAVY – přednášku vedly Mgr. Pavla Bubeníčková a Bc. Světlana Drábová z Prodys centra v Praze. Děti s poruchami učení (např. dyslexie, dysgrafie) patří mezi jednu z cílových skupin projektu. Přesto, že bývají často inteligentní a do školy se snaží připravovat zodpovědně, vlivem poruch učení jsou často jejich školní výsledky horší. S tím souvisí i jejich vztah ke škole a chuť dále se

vzdělávat. Přednáška byla věnována teoretickým i praktickým aspektům nápravy SPU a obecně metodice práce s touto cílovou skupinou.

Všechny přednášky byly vedeny interaktivní formou a část přednášky byla vždy vyhrazena pro dotazy a diskuzi expertů s přednášejícími. V rámci školení proběhlo i setkání s řediteli DD zapojených do projektu a skupinová diskuze projektového týmu, expertů a ředitelů DD. Experti měli také možnost individuálních konzultací a to jak s odborným garantem a poradcem projektu, tak i s ostatními členy projektového týmu. Hodnocení školení ze strany expertů i ze strany projektového týmu bylo vesměs velmi pozitivní, našly se však i drobné nedostatky, které se pro příště pokusíme odstranit.

-tch-

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Setkání partnerů projektu v rakouském Grazu

V dnech 17. – 19. května část našeho týmu odcestovala na konferenci v rámci Mezinárodní spolupráce Programu Iniciativy Společenství EQUAL, která se konala v Grazu v Dolním Rakousku. Pořadatelem konference byl rakouský partner – „Steirische Volkswirtschaftliche Gesellschaft“. Cílem setkávání partnerských organizací z Rakouska, Nizozemí a Velké Británie je výměna zkušeností z oblasti péče o mladé lidi, kteří se v období svého dospívání dostávají do obtížných životních situací.

První den konference jsme navštívili tréninkové centrum „Mürzzuschlager Innovations- und AusbildungsGmbH“. Cílem této organizace je vyškolit mladé lidi v technických profesích, které jsou poptávány přímo v regionu. Zajímavý je například projekt „Girls just do it!“, který ročně zasvětil přibližně 350 dívek do základů technických profesí. Odpoledne jsme se byli podívat v dětském domově „Villa Lützhof“, kde jsme si povídali s vedením domova a porovnávali rozdíly

ústavní výchovy u nás a v Rakousku. Péče a problémy, které řeší dětské domovy v Rakousku jsou velmi podobné těm u nás. Zásadní rozdíl je ale v maximálním počtu dětí, které v domově vyrůstají (max. 15 dětí)

V dalších dnech probíhaly přednášky a workshopy volně navazující na listopadovou konferenci v Nizozemí na téma: Kompetence a trénink pro trh práce a péče o děti se speciálními potřebami. Výstupem konference bude tematicky zaměřená publikace. -mj- ■

INSPIRACE ZE ZAHRANIČÍ

Jak řeší problematiku opuštěných dětí kolegové za hranicemi naší země. Můžeme se jimi inspirovat?

Česká republika je na 1. místě v Evropě v počtu dětí umístovaných do ústavní péče. Příčin je mnoho stejně jako variant dílčích i zásadních řešení problémů dětí bez domova. V tomto čísle proto otevíráme novou pravidelnou rubriku, která bude přinášet informace, jak „to chodí jinde,“ čím se můžeme nechat inspirovat, co je aplikovatelné i u nás.

Poprvé bychom vám rádi představili soukromý dětský domov s důrazem na terapeutický charakter péče: DĚTSKÝ DOMOV RADOST (www.radost-ops.cz).

Společnost Radost – dětský domov o.p.s. jsme zakládali s tím, že chceme dětem poskytnout něco víc než jen přístřeší a stravu. Chtěli jsme, aby se cítili jako doma. Tak jsme se pustili do rekonstrukce domu, kam by se vešly dvě skupinky po osmi dětech a kde by vládla rodinná atmosféra. Jenže v průběhu času jsme si stále více uvědomovali, že děti v domovech prošly většinou tak bolestnými a krutými zkušenostmi, že pouhé nadšení či sebeúctnější prostředí jim nemůže pomoci. Po návštěvě terapeutického dětského domova Tabaluga u Mnichova nebylo pochyb o tom, jaký způsob práce bychom chtěli v našem domově prosadit.

Terapeutický domov totiž neznamená jenom to, že má dítě k dispozici psychoterapeuta, arteterapeuta nebo si z hipoterapeutem vyjede

na koních. Terapeuticky se pracuje s každým okamžikem, třeba ve chvíli, kdy dítě přijde ze školy. Vychovatelovou povinností je, aby dítě přivítal s plnou pozorností a očním kontaktem. Zajímá ho sice také, zda dítě dostalo poznámku, ale pozorně vnímá jeho rozpoložení. „Vypadáš nazlobeně“, zareaguje bez vyptávání na jeho zamračený obličej a doví se tak třeba o školní rvačce nebo také o mnohem větším trápení, které by jinak možná zůstalo tajemstvím. Nejdůležitější ale je, co se díky takovému způsobu práce dovídá dítě. Totiž že je osobností hodnou respektu a přijetí a že traumatické zkušenosti, se kterými se muselo vyrovnávat do teď samo, se dají sdílet. Tak má ono i my naději, že z něj vyroste dospělý žijící naplněný život. ■

Barbora Downes, OPS Radost

Meditační místnost v dětském domově v německém Tabaluga blízko Mnichova

ŠÍŘENÍ DOBRÉ PRAXE

Jak šíříme průběh a výsledky projektu?

Mainstreamingová strategie projektu „Najdi svůj směr“

Jedním z hlavních cílů našeho projektu je aplikovat pilotní myšlenku projektu „Najdi svůj směr“ financovaného ze zdrojů EU – Iniciativou Společenství Equal – do státního financování ústavní péče. Zjednodušeně řečeno: Zřizovatel DD by měl financovat speciální experty-pedagogy na plný úvazek a podílet se na zřízení pozice tzv. case managerů. Je to běh na dlouhou trať, proto se snažíme

o projektu a jeho průběhu informovat na několika úrovních: celostátní a krajské. Kromě ostatních NNO, úřadů práce, pedagogicko-psychologických poraden, vzdělávacích institucí a zdravotnických zařízení informujeme vybraná média a při každé mediální příležitosti v rámci P.R. Nadace Terezy Maxové. Jednou z hlavních cílových skupin mainstreamingu je ovšem státní správa. Protože zřizovatelem DD je ve většině případech

Krajský úřad, soustředíme se na sociální odbory KÚ, zástupce městských částí a obvodních úřadů. Stejně tak jsme v kontaktu s vybranými zástupci MPSV a MŠMT ČR.

Pokud si přejete zaslání bulletinu „Najdi svůj směr“ a dalších nepravidelných informací o projektu, prosím napište na adresu: martina.brenova@nadacetm.cz ■

-mb-

NAŠI KLIENTI – DĚTI

Co očekávám od zapojení do projektu?

V našem projektu jsme si stanovili hlavní i dílčí cíle. Všichni vč. pedagogů a vedení DD máme svá očekávání a pracujeme na jejich naplnění. Podstatné ovšem jsou představy našich klientů. Reflektování jejich podnětů, přání a potřeb jsou pro průběh projektu zásadní a inspirativní. Kromě již zmíněné soutěže ČÍM CHCI BÝT zde budeme přinášet i jakýsi „dialog s klienty“, jejich výstupy a další informace.

Naše expertka - pedagožka v DD Melč se zajímala o to, co její klienti ve skupině uvítají v rámci realizace projektu Najdi svůj směr. Všechny jejich očekávání se samozřejmě nemusí slučovat s cíly projektu, nicméně jsou důležitá pro jeho inovaci a rozšiřování.

VYJÁDRĚNÍ DĚTÍ VE VĚKU 6-13 LET:

Očekávají: pomoc při učení a při přípravě do školy, při organizaci volného času – vyhledávání zájmových kroužků, zajištění klidu při učení, zajišťování pomůcek do školy. Seznámení s novými lidmi, účast na různých akcích (zábavných, sportovních, soutěžních...)

VYJÁDRĚNÍ DOSPÍVAJÍCÍCH:

Očekávají: seznámení s tím, jak fungovat na úřadech, seznámení se s praktickými věcmi, které budou potřebovat znát při odchodu z DD do života. Pomoc s učením a naučit se hospodařit s penězi.

Chtějí mít v pedagogovi projektu kamaráda, který jim bude pomáhat s konkrétními věcmi se kterými si neví rady.

-mb-

LIDÉ V PROJEKTU

Mgr. Halina Himmelová – vedoucí projektu, -hh-
 Doc. PhDr. Oldřich Matoušek – odborný poradce, -om-
 Mgr. Hana Pazlarová – odborný garant, -hp-
 Marie Janoušková, M.A.C.A. – zahraniční spolupráce, -mj-
 Tomáš Chmelař, Dis. – koordinátor expertů, -tch-
 Bc. Martina Břeňová – manager výstupů, -mb-
 Bc. Ida Šafratová – projektová asistentka, -iš-

JAK MŮŽETE POMOCI?

- Posláním rádcovské SMS ve tvaru
 - DMS NTMDETEM na tel. číslo 877 77
 - Koupí charitativního náramku
- Chance for change • www.nadacetm.cz/ffk

VÍCE O ČINNOSTI NADACE TEREZY MAXOVÉ

www.adopce.com • www.sance.cz
www.30minut.cz • www.adopce-srilanka.cz
www.pripojse.cz

ŘEŠÍME JEDNOTLIVÉ PROBLÉMY OPUŠTĚNÝCH DĚTÍ

Je mi osmnáct.

Odcházím z dětského domova. Co se mnou bude dál?

Dětem v dětských domovech je určen projekt Nadace Terezy Maxové realizovaný OPS při Nadaci Terezy Maxové – MŮJ BYT.

Již druhým rokem vybízí děti z dětských domovů k přemýšlení nad otázkou jejich bydlení po odchodu z dětského domova

a nabízí adresnou pomoc v konkrétních situacích.

WWW.MUJBYT.ORG

- 1) Motivačně-informační soutěže
- 2) Publikace Můj byt v el. podobě ke stažení. Jde o „kuchařku“ jak lze pořídit vlastní bydlení s vysvětlením obecných principů jednotlivých forem bydlení.
- 3) Zprostředkování praktických rad do života i autentických příběhů těch, kteří již stojí na vlastních nohách. Ukázky toho, jak mladí lidé ve snaze o začlenění do plnohodnotného života, překonávají překážky na své osobní cestě.
- 4) Přímé dárcovství a materiální podpora – nově má na webových stránkách svůj prostor i „POMOC“ mladým lidem s vybavením bytu. Zveřejněním potřeb těchto mladých lidí je umožněno široké veřejnosti přímé a konkrétní dárcovství.

KONTAKTY

Projekt „Najdi svůj směr“ Nadace Terezy Maxové je administrován jedním z partnerů projektu – občanským sdružením Člověk hledá člověka.

OS ČLOVĚK HLEDÁ ČLOVĚKA

Na Florenci 19 • 110 00 Praha 1 • tel.: 221 733 354, 343 • gsm: 774 232 346
 e-mail: info@clovekhledacloveka.cz • www.nadacetm-equal.cz • www.nadacetm.cz

Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem EU a rozpočtem České republiky.

